

Նու մերինան 'ի սպամատուայ' սրբի գուլամիրին
և սատաց զնի գերեւ կ'յարքար վաստակոց իմաց, եւ
եղի ի գուան ուր գերեւած զօրապար. յիշանակ հո-
գու ուր մերը, 'ի գեզզ ուր յա յաւառաւ. եւ մարդ որ վե-
ինանց հետացացանել զամ 'ի դանեւ որ գերեւած
զօրապարիս, ոչ մերց եւ ոչ յօրքար. ոչ ծափենով
եւ ման գուսերիք. եւ ոչ զորանորդ, եւ եթի մարդ
որ յանցէն ու առնէ 'նա զպաստահան 'ի յայ առնէ
ի զպաստին 'ի նու գերեւած ի մաճ:

Դարձեաւ կը կն յեւծեք և ան ողբիք տա-
ցեք խօջա միրիշն. և կոպակին իւրոյ խանացին, որ
անաւանին միայն էր խօջան՝ և հազար էր գերացեալ՝ թ
դրախտն ազատն եւ ք տարի յաւագ, յայս առաջա-
տակց. յիշատակ իւր. և աղջ ոչ բաւանացաց. և եւ
ոչ լցաց զիմափառ որովի իւրոյ, այլ ևս ես, ևս
վախո՞ի ի գուռան նր գերգեան՝ զաւըսամբին որ այնու-
եալս ի վիճնն յեմ եւ ոպ զնոնք որ կ ամ ծա-
ռակց յադցի իւրոյ, ոչ նախակեց ի պացին: իսկ ան
հանդ հըսկու իւրոց եղին ի դրախտան, այնինքն ևս
միրիշնան արար. ամէն:

Էջ 667ա. Ծր ան յն քն ողորմա ստացաւվի նր գլուխ մղամափ զարդարվեն եւ ծնաւղաց նորին անտառ գուշակ եւ խառնակ մելքինքն եւ եղացաց ինքըց անուն ապահով եւ երախառնակ վարդութեանի իմայ հերցահոգի թագէնս կրամաւորին կափացէցին. որ եւ նա բար զում աշխատանք ունի ի վեցաց մեր. զվարձն ի քնէն առաջ, և փառն դրսու հեշտապես քաշնայի եւ մեր ծնաւղացն լի ըւրեալուն ան օղորմ ասացէք. եւ քն ան ձեզ ողորմութիւն Ամէն:

Էջ 667ա. այս ան սղորմայ ըստացողի գրո՞ցն
Մերիշանին եւ կողակցուն խանաղին. եւ դատերացն
փարի խանին. խանզատին եւ եթարին. ամէն:

Եջ 657թ. Դարձեալ յիշեցեք եւ ան ողբարի
ասացէք մերիզանին եւ կտազիցն խրո՞ւ խանաղին եւ
արդ սարց զայ բարի մշշասակ իւրի եւ ծնօսացն
իւրց: Եշէլով պատացեանի ի մեծաբարբարա. բան մար-
քաբենի որ ասէ երանի որ անիցի պատակ ի ոգին եւ
յիշասակ բարի. եւ արդ գիտեսէ և զի գ. տարի յա-
ռաջ ատակ եր զայմանուրու եւ այնու ոչ լո՞ւ զիտ-
ափա որիք նէր. այլ եւ ես փախ. ի գուան եւ գերե-
պա զարագագիր. եւ ք. տարի ոչը զի անց պահին
եւ զարթառա. եւ այլ անուշը որ ինչ ի զի՞ւ (ի պէտա)

պատարագին եր եւս ըստ հրահ ան որ առէ թէ և կ ծառա- բարի եւ հաւատարիմ ենթաւ զուբախունիք քա- սովական ասկան զայտ ապրեր ի վի բարձուն կացու- չացից գեղեց (է) կը 667ա. Ներքուն ք քայրժաման առա- նշուն գրցու մահցան ասեփանափի. եւ ծառալց արքին ենթարկուն եւ խաթռուն մէլէքթն: եւ Եղարցին արջնին եւ Խովագյարախին: եւ ամ արքան մերձաւորաց նորին, եւ ինք անքարափառ ասկան արդասուցին յվի քնչին որ վի ուրիշ եղքօն մեր մահցասի ստեփի գեղեց զայտ: գ պարզի ճառա: բայց մանմզագիր լինի որ մեծ ամին ի առ գործի գրցին ի գառան առաւորս, որ հասանն զմշչ դաշտն գերեաց զանմեղ քրիստոնեայսն, եւ մեր յառ- ասաւանեալ ենի ի կենաց մերոց: եւ ի տրայց թէ պայու կամ զարդին առ մեզ հասանն յայս դառն առաւոր գրեցին եւ ոչ թուղի անփառութիւն որից մահ- ցառուն որ մեծ որ զնս սիրել եւ մեծաբէ, վի հնէ, քարուցն եւ հասասան հաւատոյն եւ վի զիմ գործ եւ զվաստակն մեռաց իւրց բաշխեաց առաջին մեր ի գինն գերեան զրու ազատունց յանօրինաց, եւ զոյն ի գինն բայց պատասկանաց, եւ յոյլ սպաս նեկրեց- եաց: նեկարից զգինարենն յարուանառ բարյու այ Ամեն: (այլ գրէք) Ձերինից բարուանութիւն իւ զնմառութիւն առափանքին հանգերծ ծնազաք եւ ամ արքան մեր- ձաւորաւք: Ամեն: Դարձեան յիշցերէ ք զմնհատօ- ստիկնառն եղաւոր որդին ցըստառն եւ զմինափին: եւ զիսկալիցին զթամարտ եւ զհանգարէն: եւ զորգին առաքալիքն եւ զարդիքն զզուլիքն եւ զդաւուրն զդուլքն: զրէին խաթռուն, եւ զայլ ամ արքան մեր- ձաւորս մահցասի ստեփանափին յիշցերէ եւ լի բերանով ան ողբարի ասացէք: եւ ամ որ առանն է ի տաքս բարեաց, անզ յիշշպաց եւ մեզ յիշցերցու ողբանաց- ութիւն:

କ୍ଷେ ୬୬୭୮ (ୟୁ ଫ୍ରାନ୍ସ୍ : ଅନ୍ଧାର୍ଦ୍ଧ ତୁ ଜୀବନ କ୍ଷମିତ୍ୟାଙ୍କୁ
ଫ୍ରେଗ୍ରୋମାନ୍ଡ୍) ... ସମ୍ପାଦକ ? କ୍ଷେ... ଯ ଦୂରାଧିକ ଦୂରାଧିକ
ନାମରୁଦ୍ଧିତ୍ବରେ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ତୁ ପ୍ରକାଶ ଆଖି ଥିଲେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି
ଚାନ୍ଦାମ ହିନ୍ଦୁକାନ୍ଦ୍ର ହେତୁମ୍ ଜୀବିତରୁକୁ ତୁ ଅନ୍ଧାର୍ଦ୍ଧରୁ ଏହିଏ
ଦେଖିଲୁଛ ଯାହାକୁ ମୁ ଆଖି .. ମେହିନ ଯାହା କ୍ଷମିତ୍ୟାଙ୍କୁ
ଦେଖିଲୁଛ ଏହି କିମ୍ବାରେ କ୍ଷମିତ୍ୟାଙ୍କୁ ଏହିଏ .. ଯାହା ଜୀବନ ମେର
ମଧ୍ୟରୁ ଏହିଏହାରୁ ହୋଇଥାଏ କ୍ଷମିତ୍ୟାଙ୍କୁ ଏହିଏହାରୁ ହୋଇଥାଏ
କ୍ଷମିତ୍ୟାଙ୍କୁ .. (ଫ୍ରେଗ୍ରୋମାନ୍ଡ୍ ୨ ମାତ୍ର) :

(፲፻፲፭-፲፻፲፯)

Հ. Յ. Աճառեան

Л б 9 0 6 11 Р 0 7 11 0 7

«СВЯТАЯ ПРАВОСЛАВНАЯ ЦЕРКОВЬ»

1. S_{∞}

8-L "ամսունյից քըրը, մեկնած է իրեւ
յն, շալաւ, լու. glos եւն (ըստ Bugge KZ 32,
27-28 և Հերբը. Gramm. 496). Այս մեկնա-
թեան ժամանակ մոռնաց չեն նաև լազգերն ու
"քըրը", պահի յօքեակին ճակը կը ցոյցն թէ
նախին եղամի մռն էր միք, *dal,

2. 01.

ՕՐ “Հաւանիւն” արմատը առանձին գործածական է եւ կոյ միմայն օրոց (Ի-թա ՏԼ.) և անկողինք ծածկոց, պակերսան բ. Թթ. մ. է. 28. «Քիբարդունք, զի եսոս կինոց» Աշ. ճ. 2. Արմատական կիր է ադամնել «Հաւանիւն» բառին եւ կուգայ հնիս «Եվճ, օօջ Հաւանիւն» արմատն, միշտ ինչու պատրի մի, օթեաւուն «Քի եւըր մը կինաւլ ենց» արմատականք է ադամնել «Քի եւըր տեղ մը կինաւլ համարին հետ:

3. Obj:

Սլաւ-գերմանական լեզուներուն մէջ գարեց-
չութիւն համար կայ մերինին համաշնչելն բառ մը.
այսպէս լիթթ. լիթ. alus, անդ. ale, անկոք.
eala, alodh, պանտ. օլ, հրաւ. գերմ. Ale, որ
ըստ Կրիստ. լու. oleum ձեւէն է: A. Ahlgquist,
Die Kulturwörter d. westfinnischen Spr.
Helsingfors 1875, էջ 50 գերմանականներուն փո-
խառաւով կը գնէ նաև ֆիննական անունները
գարենցիւր համար. այսպէս Փինն օլս, օլս, օլս,
պատ. olus, էթթ. օլս, օլս, վաթթ. օլս, լիթ.
ան, լավ. սած: Ասոնց յարաբերութիւնը մերինին
հնա՞ գառառ է ինձ որոշել:

4. ~~कल्पना की विवरणीयता~~

Քուշաբնգիր կամ Քուշտընգուր ըմբիւլ
առանց վկայութեան եւ իր պր. յիշած է միայն
Առանց բառարան։ Անշուշտ պր. կանչնցը ըմբիւ
ձեւն է։

5. $\mathfrak{f}_{\mu-\lambda_g+\epsilon}$

Հայ, ոռով և հւ. “ողբած գերման, վաշել
թէլլ Դատ. ժզ, դ. Փիլ. նի. բ. Շեր. առ լիչ: Այս իմաստը պահած է զաւառականներէն Ագլ-
ուոց շուտաւու: Փուղ հնասէս ունենալու ըլլալու-
թի նաև առող մօխի նշանակութիւն մը: այս է կ-
”ծովով նման բարսէ եւ կարճ թէնիք որնցու իմաս-
տին շուրջանակի կը կարենի զգեստին վարի ծայրը՝
իր զարդու ասէի է ունցի, որ թէեւ այժմ պար-
պաէւ պահաստ ծայրը կը նշանակի, բայց հնա-
վէս պիտի նշանակէր ծովանութիւն ծայրի բառ զիրու-
շարդարուած մասու, ծովերու ամբողջ շնորհու, իրը
տուցուու անց: այս կը ցուցնէ գոնցուուց՝ “ծա-
պերով զարդարեալու ձեւը. հման. ի քանցաւարու-
յունի հուսու զարդարեալ եւ պատճենալ. Ասկ
երը կը. Արամինի ձեզ արկանելիս քլանցաւարու-
յուն անմասու զարդիւն. նիդ. օրին: Բայց այս
երկուու նշանակութիւնն ապահու է դրեթէ կը բ-
ու զգեստի ենթերի կար:

6.1. $\mathfrak{g}_{\text{ad}} = \mathfrak{g}_1$

Ըստ Հարուսակ 3204 Գաղղիանոսի մէջ դրուած
է արաբ. ալբատոն «կղմնելով ձևին գեմ» Ըստ իս-
լան է պար. հարց կօրի և տեսակ մի յշնդեղինաց
անախին (Պահող Դափիք):

7. $f_2 = f_1$:

Հայրուսակ 3201 եւ 277 կը յիշէ քժշկա-
րաններու դրսէ, էլուսէ, էլուսէ, էլուսէ, չըսնէր
ձեւութէ իրք դայինառ, ուստի ըստ իւ նոյն
է արար, շ կտու կուծն սոյն նշ, որ թե եւ չկայ-
գամնակի մէջ, բայց ծանօթ եր հին քժշկարան-
ներուն (անել Հռուսակ 409):

8. Luminescence:

Կորդայ պէլ. *karkandak ձեւէ ըլ, որ թէես
աւանդուած չէ, բայց որոն դայութիւնը կը հսա-
տառէ սանս. karkandu «կարկանդակ» հմմ.
նմեւ սանս. kirkarâra նոր նշ.:

9. $\mathfrak{E}_{\text{max}}(\mathfrak{S}_{\text{large}})$

Այս բարք առանձին գործածութած չէ, բայց
իրեն են հարուստ Ազգաթ. ժամկետի Հրովար. 3199.
Երբիշքն ալ ծառերու անհնաները: = պր.
կար կոնար ստեղակ մը ծառ են ասոր պատուզ.
անգ արար. սիդ. լու չիշցիս spina Christi
փլառ քայլս. նյոնց նաև արար. կոնար, զըր Գա-
մեն պարսկին փոխառեալ կը համարէ:

10. *skrif.*

Քերել կամ երես ըստ Գաղինան. բժշկական խոս մըն է (բաղչակ, *acorus*). կը թուի պըս. Տա յ կ կարկաս (*kerkās*)⁴⁴ սերմն խոտոյ իւիք որ ուսունք է մէջ պահենու եւ պահու.

11 8

"Աշը, իմաստով կայ նաեւ այլ լեզուներու
մշ. հմա. պա. kaka, kakē "մարդու կոկողնք",
kakanak "կուռա", լու. cacare "աղբեկ", յն
խառի "կուռանք", արեւել. թր. qed անանց
թրէ. Gustav Meyer, Türkische Studien SWAW
128, 1893 թր. զգա "կոկողնք", բառը կաս-
կածով կը դեւ յն խառ "պէշչ ձեւեն. աւելի
բարեկ է այս անունը կամ կամական:

12 114

ՍԵՒ “Կաշեն” Մաշտ. Մարթին. վասկ. ու ուժին. “Կաշեն” Կոտոր. Մարթին. թաթարական ծագմանը բառ. մը ըլլալու է. հմմ. մանչու թաթարական սեփական թաթի է առաջ. օդին սեփ:

13. March

Կրկնաւած է սինչ պարզէն, որ "մասնացիքի նիթը՝ նշանակութեամբ կը գործածեն Անդ. պերիարմ. Պիտ. Երան. Տաթ.՝ Այս ալ կու գոյ սինչ խոտին անունէն, միշտ ինչպէս ունինք շեշ՝ "փալցունուրուն նիթը", եւ չէն նաև այս կը բերեալ թէ սինչ կամ սոնէն կը պարապատուեր սինչ խոտին անունէն:

14. Homogeneous Function

— պր. sisabar, susabar ծաղիկ. վրաց.
եւս ուստիքաբէ: Հիմայ դաւառականներուն մէջ
նաև հանել ասունկ անձն գործին անի:

15. Սէլու:

Կը գործածուի արդի գուականին մէջ եւ փոխառեալ է լտ. sciuus, յն. σκίουρος, հումանիչն:

16. Արդիւ:

Վորդիւ (սեռ. լորտեց) եւ անդր-լորդիւ, զին եւ ընարի բառ է: Փօխառեալ է իրանեանէն եւ ատկի արար ձեւերուն համաձայնութեամբ կենթադրէ պէտ վարէ կամ վարդիա հումանիշ մը՝ իր քոր. *varat̄i կամ *varat̄ia, ծագած վար “ծածկել”, արամանէն նշյալ ձեւէն անձ “մէջ, միջն” նախադրութեամբ կը ծագի պէտ “andar-varietya = զնդ. *անդրարարարայա “ներքնավարսիր”, որմէ փոխառեալ են ամբողջաբեամբ հայ. *անդրա-խորդ եւ արար. աջակալ andarvard կամ աջարայի անձարարայա “վերանեն երկուոք ունի գամմանի բառարար” (թթք. թթք. Ա. 570) եւ այսպէս կը մէկնէ. “տեսակ մը վարարից որ ներքնավարսիրին վարչէն կը հագին, շարժարի եւ շաշքըրի նման... պարսկերէն բառ է եւ արարերէն եւս դոր-ծածուած”:

17. Վիճակեւ:

Դրանեան *vitar- արմանէ մը փոխառեալ. հման. սահա. vitarāt̄i “յաղթել, սպանենել”:

18. Վային:

Նոր ժամանակի բառ է փոխառեալ յն. թօնրտա, պուկ. virca, ուում. virce, թթք. ժրծա հոմանիշներէն:

19. Տակ-ու-ատկաւ:

= պու. մը tak սակաւ, քիւ, դոյզնդ. որով դուռ բուն “առ սակաւ սակաւ, սակաւուու”, իրը գործիական ձեւով:

20. Տաէլ:

Կը թուի թէ կովկասեան ծառում ունենայ. հման. հիւս. օսոյ. tal̄, փին. talvi, սիր. töl, գիդ. նեին, գուուլ. tal հումանիշները:

21. Տէ “Գիւ”:

Կը գործածուի ուր (= միեայր), ով-ին եւ ով-եւրէ բառերուն մէջ. իրնան համեմատուիլ վրաց. dia շատ, լազ. dido մեծ, dido շատ, աւելի ինչպէս եւ հայ. ով-իւ *տարիիբ (մեծութիւն):

22. Սունակեւ:

Բառ Առեւուի կը նշանակէ “Սաթ”. արամար կը թուի *սու կամ սուն “յարդ”, նշանակութեամբ անձ անօթ բառ մը. ծիւտ ինչպէս պար. կալրսւն “սաթ”, կը նշանակէ բուն “յարդ-քառող”:

23. Վառեալ:

Նոյն եւ նաեւ վրաց. լորտ, քրդ. siriki, արեւել. թթք. մէրջ “թռչիկ”, բայց ուր որմէ փոխառեալ է, դժուար է որոշել:

24. Տուլու:

Տուլու “ցեխ, շաղակի, Կեւմ. դ. 17. նշ. եղեկ. ուրիշ վկայութիւն շկայ բառին = վկայ. ուրիշիւ “ցեխ, տիւրմ, ուրիշիւնէ կը ցեխութիւն, ուրիշիւնէ էլ էլ միարենէն, ինդիւ. ուրիշ, սիւն. ուրիշ. ուրիշիւ “ցեխի, լազ. լազ, մալաչ, մալաչ շեխ, տիզմ, աղսեղութիւն, մանիք, մալաչ աղսեղութիւն, եւն: նայելով հայուն իրստ սակաւ գործածութեան, բնդհակառակի կովկասեան ձեւերուն առառութեան, կինանք հասատ ընդունիլ թէ հայր կովկասեան փոխառութիւն է եւ ու ընդհակառակը:

25. Տուլուու:

Կը գործածուի ուրուսու մէկնել է. ուրուսու մէկնել ուներուն մէջ. դէսուսուսու մէկնել եւ. լ. թ. պէտ. պէտ անձարարայա “վերանեն երկուոք ունի գամմանի բառարար” (թթք. թթք. Ա. 570) եւ այսպէս կը մէկնէ. “տեսակ մը վարարից որ ներքնավարսիրին վարչէն կը հագին, շարժարի եւ շաշքըրի նման... պարսկերէն բառ է եւ արարերէն եւս դոր-ծածուած”:

26. Տուլ:

Հայ. ուու “միագիծ ուղել շաքը, Ուկ. ա. թթք. ուուն “շաքը, գասու եւս. պամ. ուուն “յաջորդական կարգով շարուածն” եւս. պամ. ուուն “շաքել, գասարուել” եւս. քր. Ուկ. Սեպեր. Ալաթ. եւն: Հմման. վրաց. ուու “հաւասար, հմման, հասակակիցյո, ուուլիսու հասակակութիւնն, ուուլիսու բարգասեւել”, ուուլիսու “ձիների կամ օններու զուրութիւնն, ուուլու “հաւասար”, որոնց նշանակութեան սյասիսի երանդները թիլլ չեն տար ընդունելու թէ մեղմէ փոխառեալ եւ, այլ կը ցուցնեն անդրադյուն ցեղակութիւն մը (խալդեան շրանի բառ):

27. Տուլու:

“Ծայր, վերջ կամ պու, նշանակութեամբ կը գործածուի, հմման. միկ. մաւ դուռ-իւ, ենդո ծայր, վերջ, լազ. մաւ ծայր (սկրդ կամ վերջ), մաւ սակը, մաւել ատկի, եւծ, լուս տակը, վար, վըրը, սամաւ, վեզը, կընայի բառու իրանեան ըլլալ”:

28. Տրէւ:

Տրէւ “կար, կարուած, զօդ, եղզ, ժապաւեն, մէկ ատկամ գէ. եւս: Հմման. թթք. երից “պատասի եղզ, կընայի բառու իրանեան ըլլալ”:

29. Տրունի:

“Հողին երեսի քարերը հաւաքելու գործիր, մ'է. նոր փոխառեալ է թթք. երտօք ձեւէ:

80. Ցբառակ:

Արմատը կը գտնենք վրաց. ուրպինէլու “արսառնչի, գանգատոյ բառին մեջ. ըստ պարմ հայ. անձ մասնիկ է, ինչպէս իրմանն, շառակ եւն.

81. Տըշակ, դշակ:

Երկուքն ալ փոխառեալ են պր. թաժա (Հիմք Խաժակ) “արցակ, փունջ” ձեւեն. ասկէ նախ հայ. եղած է բառու, ըլլուած պառակ < դշակ է և յաւելուածով դրցակ:

32. Բէն “Ասուսած”:

Իր գործածուի միայն տաղաջաներու լեզունին մէջ ինչ. ընթառի Ասուսածառան, ճառ. ընախն կամ ընախն “Ասուսածային Շար. որ նև համանիշն կրմառեալ է: Այսպէս եւ բարու Անուասոյ Գնձ. կրմառուած է որուոյ հոմանիշն:

33. Փոլոնի:

Ըստ Առձեռն բառ. “կառքի կամ պատրապի լծուած ձին.” = պր. թալանի բեռ տանող ձի:

34. Փուն “Առոն յէն”:

Գիտէ միայն Առձ. բառ. = Արար. fahl որ եւ իցէ անասունի արուն:

35. Փոյի “Առորհանդան”:

Ունի միայն Ծ. Նար. = պր. rayik սուրհանդանի, որմէ արարացեալ է բայց հոմանիշը:

36. Փորուի:

Կոպէսան փոխառութիւն. հմմա. վրաց. դորեի փարսին որ արմատ չէ եւ կրնայ մեկնուի կովկասեան լեզուներով. հմմա. վրաց. դորու “հօնոյ, դորու շինքիքին շշնարի հօնոյ, Հայ. ունուր բառը կովկասեանն փոխառեալ ըլլալին եղոք. դորու ալ կրնար ասոր վիճակակից ըլլալ:

37. Փորիք “հուսուռուն”:

= պր. x. x. parpar “ասլամի թռաչունը”:

38. Փեշառու:

Ըստ նոր հայէ. բառ. կը նշանակէ “արուեստար ինչ մարտար յօրինաւածով”. ուստի կը դնեմ պր. քենար, նոր հնչմանք բիցեւը “արուեստուոք”:

39. Փշառ:

Կ'երեւայթէնախալպէս ուրիշ նշանակութիւն ունէր. հմմա. վրաց. դորու “գժնիկ, սպիտակ փոշ”, որ անշոշալ մեր դուշ բառէն է. ըստ պարմ հայ. դուշ ալ կրնար ուրիշ փշառ ծառ մը նշանակել նախալպէս եւ ծագիլ դուշ բառէն:

40. Փոցի:

= Վրաց. գուցէլ “փոցի. երկրագործի սանտոր. հմմա. նաեւ վրաց. գուցիկ, ինքիլ. փորդի, մինկր. փորդի, արխազ. ոգոցի. լազ. նւշչի փոցի, նւշչա եղանգն եւն. այս ընդհանուր գործածութիւնը կը յացցնէ թէ մեր բառը փոխառեալ է:

41. Քոշկաբործ:

Մէկ անդամ գործածած է Տիտ. բոտ հայի. բառ. “բառ անցայտ, որպէս ի կամէ գործեալ, քէլէկ գործած...”, Պէտք է մեկնէլ “ջաւանէ գործածն եւ դնել * գուշի արմատ մը = պր. ուշի կաշի ջուան բեռնակապի եւ այլ իր նման նմին:

42. Սուր:

Սար “Զարարի իմաստով կայ միայն Վաստակոց դրց սուրծ ունն ապիկեալ ամսն ձեւին մէջ եւ է թքը. օր ապիկի, Հնարակ:

43. Ասրաշուն:

Անգույզ, վերգո, մտքով ունի միայն Առձ. բառ. = պր. saraghi “փարակալ, որու մէջ կանչուք ինենց մատէր կը գնէն. կ'ըսուի եւ սարացն կամ սարացն. ըստ պարմ վլրի ձեւն ուղղել սուրուած. հմմա. նաեւ թքը. sorγus որ թուի պարսկէրէն է:

44. Սորուուի:

Ըստ Միւ. սուսկ. թռչուն մէէ, հմմա. Կար. նոյ բարբառով “որուի: նոյն են վրաց. սուրուուի “canoperidiere”, քրդ. սուրմարիկ, սիսալիկ, սիսույար, սիսիյար, պր. սիսալակ, սիսալանկ թռչունց անունները: Հայրէկն ձեւէ փոխառեալ է, բայց որ ձեւէ:

45. Խսուրէ, սիտուր:

Անկարելի է բաժնել յն. օչորօծոց, օչօրծույ, պլան. հնձերէ, հնցծ հսմանիշերէն, բայց ոչ իրք փոխառեալ այլ հնի. *skodora ձեւէ մը. գժուարութիւն կը հանէ միայն ի: որ յատուկ հայնական օրէնքի մը արդինքն ըլլալու է:

46. Մորու:

= Հնի. *mild արմատէն, որուն աւելի համաձայն կու գայ գաւառական նադու-ու (աշ մասն նիկով. ինչ. նիւսուն) = * նոզու- իսի նադ արմատականէ մը. հմմա. սանս. mradn, mradymas, mrad-işħha “կակուլ”, հուլ. mlađin, “նուրբ. նախալ”, ուսու. մօլօդոն “երիասարդ”, մլածանին “մատաղագոյն”, գերմ մլդ “քաղցր”:

47. Գայ (Երէ):

Կը ծագի սպիտական գանձ “trésor” ձեւեն. համեմատ պարսկէրէնի, ուր նոյնպէս կը նշանակէ մի քանի պարսկական եղանակներ. ինչպէս ցայիցն, ցայիյէնդանար, ցայիյէնդ,

